

Clandestinitat, escapada o maternitat no desitjada

L'avantprojecte de reforma de la llei de l'avortament proposat pel ministre de Justícia, Alberto Ruiz-Gallardón, és clarament una proposta ideològica d'extrema dreta que no respon a cap problemàtica social, ni a la voluntat política d'adaptar-se a la resta de països de la Unió Europea. Simplement pretén adequar el marc legislatiu que regula els drets de tota la ciutadania a les creences d'una minoria social antiavortista. Una evidència d'aquest desequilibri democràtic és el fet que, segons enquestes publicades a la premsa la setmana passada, el 52,9% dels votants del PP estan en contra de la reforma defensada per Ruiz-Gallardón. Totalment aliè a aquesta realitat, el ministre de Justícia aposta per l'estratègia de la prohibició per tal de reduir el nombre d'avortaments, i fa prevaldre la voluntat de complaure els sectors més ultracatòlics de la societat per sobre del coneixement de les persones expertes en l'àmbit mèdic i social. Tots els estudis realitzats mostren que l'estratègia de la prohibició no contribueix a reduir els avortaments de manera considerable. Davant d'un embaràs no desitjat, la majoria de dones busquen la manera de posar fi a la seva situació. En un context marcat per la impossibilitat legal d'avortar, les opcions són clares: la clandestinitat, l'escapada a països veïns o la maternitat no desitjada.

La clandestinitat i l'escapada se-
ran les úniques opcions per avortar.
Entre aquestes dues opcions hi ha
clares diferències. D'una banda, un

avortament clandestí comporta molts més riscos per a la salut de la dona que un avortament legal en un país veí. D'altra banda, i davant de la divergència de perills, l'opció escollida depèn, exclusivament, de les condicions materials d'existència de la dona i el seu entorn. L'avortament en un context de prohibició posa de manifest que el fet de ser dona no és suficient per analitzar i explicar les condicions de vida de la meitat de la població. No totes les dones comparteixen les mateixes possibilitats d'accedir als recursos. Per això, des del punt de vista analític és important tenir en compte, a més del gènere, la classe social. Reclamar un avortament lliure i gratuït respon a la voluntat d'equiparar les oportunitats de les dones amb independència del seu estatus social. Un factor –l'estatus social– que permet entendre el

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

suport que les diputades del PP van donar al ministre Ruiz-Gallardón.

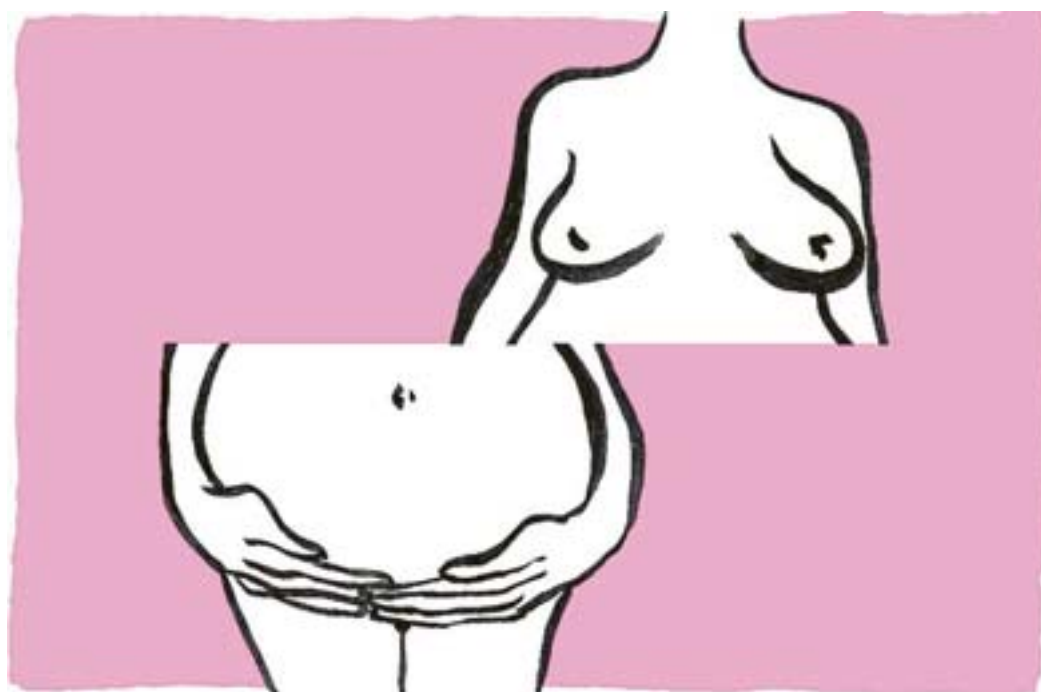
La maternitat no desitjada no és una opció, sinó l'única alternativa que els quedarà a algunes dones sense recursos que no voldran assumir els riscos de la clandestinitat. A aquestes dones el fet de tenir un fill no buscat, molt probable-

ment, els condicionarà negativament la vida. El cost de la maternitat és elevat en un context en què persisteix la divisió sexual del treball i en què la família es manté com l'epicentre de la cura en absència de serveis públics, prestacions universals i permisos laborals destinats al suport de la maternitat. Tenir pocs recursos econòmics i un fill amb diversitat funcional quan l'anomenada llei de la dependència s'ha reduït a la mínima expressió obligarà un dels pares a abandonar

el mercat laboral, i hi ha moltes raons per pensar que serà la dona. Tenir pocs recursos econòmics i un fill no buscat en un context en què les polítiques de conciliació fins i tot han deixat de ser propaganda política i les escoles bressol públiques estan en risc d'extinció també obligarà un dels pares a abandonar el mercat de treball. I també en aquest cas hi ha moltes raons per pensar que qui deixarà el mercat de treball serà la mare.

Preservar la vida del nonat no és una simple llicència ideològica, es tracta d'una decisió política que té conseqüències per a la vida dels progenitors, sobretot per a la vida de la mare. El control sobre la natalitat és un dels factors que explica l'augment de la participació femenina en el mercat laboral i tot el que comporta aquest fet per a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. Fa quaranta anys les dones de classe treballadora abandonaven el mercat de treball en el moment de tenir el primer fill. Poder decidir sobre la maternitat converteix l'abandonament laboral de les dones en un parèntesi que deixa de ser incompatible amb la trajectòria professional. Malgrat que la majoria optarà per la clandestinitat o l'escapada, hi haurà dones que es veuran obligades a abandonar el mercat de treball davant d'una maternitat no desitjada. Amb la seva reforma, Ruiz-Gallardón atempta contra els drets de les dones –també els dels homes igualitaris– i relega a la llar les que tenen menys recursos, a les quals converteix en població inactiva.

Els estudis mostren que l'estratègia de la prohibició no contribueix a reduir els avortaments de manera considerable

ARIANNE FABER

El control sobre la natalitat és un dels factors que explica l'augment de la participació femenina en el mercat laboral